8

THEMA 8 VAN 8

Resultaat, cashflow en waardering

Resultaatverdeling, dividend, cashflow en waarderingsgrondslagen

6 lessen · rekenopdrachten · examenopgave · eindquiz · antwoordmodel

Werkboek — naam: _____ klas: _____

Les 8.1 — Resultaat vóór en na belasting

Leerdoel: Je berekent het resultaat vóór en na vennootschapsbelasting en je legt uit hoe winst bij een bv twee keer wordt belast.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

Maart 2033. De jaarrekening 2032 van Lina's Bowls bv is klaar: voor het eerst een resultaat vóór belasting van een half miljoen. Mees wil een groot dividend, het Groeifonds wil weten wat het rendement op zijn € 300.000 is, en Lina wil vooral dat de productielijn kan worden afgelost. Voordat ze kunnen verdelen, moet eerst duidelijk zijn hoeveel er te verdelen valt. In deze les bereken je het resultaat vóór en na belasting.

Kerntheorie

Van resultaat vóór naar resultaat na belasting

Het **resultaat vóór belasting** is het resultaat na aftrek van alle kosten, ook de afschrijvingen en de interest. Een bv of nv betaalt daarover **vennootschapsbelasting** (vpb), in twee schijven. Wat overblijft, is het **resultaat na belasting** : dat is van de aandeelhouders. Zij beslissen in de algemene vergadering hoeveel ervan wordt gereserveerd en hoeveel als dividend wordt uitgekeerd (les 8.2).

Resultaat vóór belasting Lina's Bowls bv, 2032 (bedragen in euro's)

Onderdeel	Resultaat
Supermarktbowls (productielijn, thema 7)	298.750
Keukenverhuur: 2.100 uur × (72,50 - 58) - 12.000 - 3.000	15.450
Foodtrucks, Rotterdam en catering	185.800
Resultaat vóór belasting	500.000

In elk onderdeel zijn de eigen afschrijvingen en de interest al als kosten afgetrokken. Fictief.

Vennootschapsbelasting

Belastbaar bedrag	Tarief
tot en met € 200.000	19%
boven € 200.000	25,8%

Tarieven 2025 en 2026, ongewijzigd. Bron: Belastingdienst; Loyens & Loeff, Prinsjesdag 2025. In de lessen rekenen we ook voor 2032 met deze tarieven.

Twee keer belasting over dezelfde winst

Bij een eenmanszaak of vof betaalt de ondernemer inkomstenbelasting over de winst (box 1). Bij een bv betaalt eerst de bv vennootschapsbelasting. Keert de bv daarna dividend uit, dan betaalt een aandeelhouder met een **aanmerkelijk belang** (minstens 5% van de aandelen) daarover ook nog inkomstenbelasting in box 2 (les 8.3). Wat in de bv blijft, wordt (nog) niet belast in box 2. Daardoor is reserveren fiscaal aantrekkelijk.

Toepassen

Het resultaat na belasting van 2032

Bereken de vennootschapsbelasting en het resultaat na belasting van Lina’s Bowls bv over 2032.

Uitwerking

1. Eerste schijf: 19% × € 200.000 = € 38.000.
2. Tweede schijf: 25,8% × (€ 500.000 - € 200.000) = 25,8% × € 300.000 = € 77.400. Vpb samen € 115.400.
3. Resultaat na belasting: € 500.000 - € 115.400 = € 384.600.

Antwoord

De vpb is € 115.400, het resultaat na belasting € 384.600. Gemiddeld betaalt de bv € 115.400 / € 500.000 = 23,1% vpb.

Veelgemaakte fout

Het hoge tarief over de hele winst berekenen. De eerste € 200.000 valt altijd onder 19%.

Dividend aftrekken vóór de vpb. Dividend is geen kosten: het komt uit het resultaat na belasting.

Kernbegrippen

Resultaat vóór belasting
Opbrengsten min alle kosten, inclusief afschrijvingen en interest.

Vennootschapsbelasting
Belasting over de winst van een bv of nv: 19% tot € 200.000, daarboven 25,8% (2026).

Resultaat na belasting
Resultaat vóór belasting min vennootschapsbelasting; van de aandeelhouders.

Aanmerkelijk belang
Een belang van minstens 5% van de aandelen in een bv of nv; dividend en verkoopwinst worden belast in box 2.

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Laat zien hoe het resultaat van de keukenverhuur tot € 15.450 komt (thema 6 en 7).

---

2. Stel dat een vergeten onderhoudsfactuur van € 45.000 nog over 2032 meetelt. Bereken het nieuwe resultaat na belasting, en leg uit waarom het minder daalt dan € 45.000.

3. Bereken het gemiddelde vpb-tarief van Lina’s Bowls over 2032 en bij een resultaat vóór belasting van € 150.000. Verklaar het verschil.

4. Leg uit hoe de winst belast zou worden als Lina en Mees nog een vof hadden.

5. Groeifonds Rijnmond heeft 300 van de 1.200 aandelen (€ 300.000 ingebracht). Bereken het deel van het resultaat na belasting dat economisch bij het fonds hoort, en het rendement daarvan op de inbreng.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Wat zijn de tarieven van de vennootschapsbelasting in 2026?

2. Waarom wordt de winst van een bv soms ‘twee keer belast’?

3. Is dividend kosten voor de bv?

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Een bv heeft een resultaat vóór belasting van € 180.000. Bereken de vpb en het resultaat na belasting.

5. Een bv heeft een resultaat vóór belasting van € 650.000. Bereken de vpb en het resultaat na belasting.

6. Gebruik opdracht 5. Bereken het gemiddelde vpb-tarief.

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Een bv met € 300.000 resultaat vóór belasting kan nog € 20.000 extra kosten maken in hetzelfde jaar. Hoeveel daalt het resultaat na belasting?

8. Een bv verwacht in jaar 1 € 100.000 en in jaar 2 € 300.000 resultaat vóór belasting. Ze kan een investering zo plannen dat € 50.000 kosten in jaar 2 vallen in plaats van jaar 1. Bereken het effect op de totale vpb en leg uit.

Les 8.2 — Wie krijgt de winst? Dividend en reservering

Leerdoel: Je stelt de resultaatverdeling van een bv op en je beoordeelt de keuze tussen dividend en reservering.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

Mei 2033, algemene vergadering van aandeelhouders. Mees wil de helft van de winst uitkeren: "We hebben vorig jaar al niets gekregen." Lina wil zo veel mogelijk reserveren: de lening voor de productielijn moet worden afgelost en de supermarkt betaalt pas na dertig dagen. Het Groeifonds wil een redelijk dividend én een sterke balans voor de beursgang later. De directie doet een voorstel in het midden. In deze les stel je de resultaatverdeling op en beoordeel je de keuze tussen dividend en reservering.

Kerntheorie

De resultaatverdeling van een bv (herhaling havo 4)

Over het **resultaat na belasting** beslist de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA), op voorstel van het bestuur:

- **Reservering** : de winst blijft in de bv en komt bij de winstreserve; het eigen vermogen stijgt.
- **Dividend** : een uitkering aan de aandeelhouders, naar verhouding van het aantal aandelen. Het dividend per aandeel is het totale dividend gedeeld door het aantal geplaatste aandelen.

Een bv mag alleen uitkeren als het eigen vermogen groter blijft dan de wettelijke reserves én als het bestuur verwacht dat de bv daarna haar schulden kan blijven betalen (uitkeringstoets, artikel 2:216 BW).

Drie voorstellen voor de verdeling van € 384.600 (resultaat na belasting 2032)

	Dividend per aandeel	Naar de winstreserve
Mees	€ 160 (€ 192.000)	€ 192.600
Lina	€ 40 (€ 48.000)	€ 336.600
Directievoorstel	€ 80 (€ 96.000)	€ 288.600

1.200 aandelen: Lina 450, Mees 450, Groeifonds Rijnmond 300. Over 2031 is geen dividend uitgekeerd. Fictief.

Wat weegt mee?

- **Liquiditeit** : dividend is geld dat de bv verlaat. Winst is nog geen geld (les 8.4).
- **Solvabiliteit** : reserveren versterkt het eigen vermogen; banken kijken daarnaar bij nieuwe leningen.
- **Groei** : geld in de bv kan worden geïnvesteerd zonder te lenen.
- **De aandeelhouders** : zij willen een vergoeding voor hun risico, en soms hebben ze het geld nodig.
- **Belasting** : over gereserveerde winst betaalt de aandeelhouder (nog) geen box 2-belasting.

Eigen vermogen Lina’s Bowls bv (bedragen in euro’s)

	31-12-2032 vóór verdeling	Na het directievoorstel
Aandelenkapitaal (1.200 × € 50)	60.000	60.000
Agioreserve	330.000	330.000
Winstreserve	391.095	679.695
Resultaat 2032	384.600	–
Eigen vermogen	1.165.695	1.069.695

De winstreserve van € 391.095 is € 270.000 plus het hele resultaat over 2031 (€ 121.095). Het dividend van € 96.000 wordt een schuld tot het is betaald. Fictief.

Toepassen

Het directievoorstel

Het directievoorstel is € 80 dividend per aandeel. Bereken het totale dividend, de reservering, en het bedrag dat Lina, Mees en het Groeifonds elk bruto ontvangen.

Uitwerking

1. Totaal dividend: 1.200 × € 80 = € 96.000.
2. Reservering: € 384.600 - € 96.000 = € 288.600; dat is 75% van het resultaat na belasting.
3. Lina en Mees: elk 450 × € 80 = € 36.000. Groeifonds: 300 × € 80 = € 24.000.

Antwoord

€ 96.000 dividend (een uitkeringspercentage van 25%) en € 288.600 naar de winstreserve. Lina en Mees ontvangen elk € 36.000 bruto, het Groeifonds € 24.000. Wat ze netto overhouden, zie je in les 8.3.

Veelgemaakte fout

Het dividend delen door het aantal aandeelhouders. Je deelt door het aantal aandelen.

Reserveren zien als geld apart zetten. Een reserve is eigen vermogen, geen bankrekening: het geld kan al in de productielijn zitten.

Kernbegrippen

Resultaatverdeling

De verdeling van het resultaat na belasting over reservering en dividend.

Reservering

Het deel van de winst dat in de onderneming blijft en bij de winstreserve komt.

Dividend

Het deel van de winst dat aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, naar verhouding van hun aandelen.

Uitkeringspercentage
Het dividend als percentage van het resultaat na belasting.

Uitkeringstoets
Een bv mag alleen uitkeren als ze daarna haar schulden kan blijven betalen (artikel 2:216 BW).

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Bereken voor de drie voorstellen het totale dividend en het uitkeringspercentage (dividend als deel van het resultaat na belasting).

2. Bereken het eigen vermogen na het voorstel van Mees en na het voorstel van Lina.

3. Bereken de intrinsieke waarde per aandeel na het directievoorstel, en vergelijk met de instap van het Groeifonds in april 2031 (€ 550).

4. Geef twee argumenten voor en twee tegen het voorstel van Mees.

5. Geef een gemotiveerd advies aan de AVA.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Wie beslist over de resultaatverdeling van een bv?

2. Wat is het verschil tussen reserveren en uitkeren?

3. Wat is de uitkeringstoets bij een bv?

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Resultaat na belasting € 240.000; 40% wordt uitgekeerd; 30.000 aandelen. Bereken het dividend per aandeel.

5. Gebruik opdracht 4. Het eigen vermogen vóór verdeling is € 1.200.000. Bereken het eigen vermogen na verdeling en de intrinsieke waarde per aandeel.

6. Een bv keert € 2,50 per aandeel uit op 80.000 aandelen. Het resultaat na belasting is € 500.000. Bereken het uitkeringspercentage en de reservering.

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Een bv heeft € 50.000 op de bank en € 400.000 winst. De AVA wil € 150.000 dividend uitkeren. Beoordeel dit.

8. Een beursgenoteerde nv keert al jaren een stabiel dividend uit, ook in slechte jaren. Leg uit waarom, en wat het risico is.

Les 8.3 — Cash- en stockdividend, preferente aandelen en dividendbelasting

Leerdoel: Je berekent cash- en stockdividend, het dividend op gewone en preferente aandelen, en het bruto en netto dividend met dividendbelasting en box 2.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

Lina heeft een idee: "Laten we het dividend uitkeren in aandelen. Dan krijgen jullie iets, en blijft het geld in de bv." Mees kijkt naar zijn huis: "Van aandelen kan ik mijn hypotheek niet betalen." En de jurist van het Groeifonds zegt dat het fonds bij een volgende investering alleen nog preferente aandelen wil. In deze les leer je het verschil tussen cash- en stockdividend, gewone en preferente aandelen, en tussen bruto en netto dividend.

Kerntheorie

Cashdividend en stockdividend

• **Cashdividend** : de aandeelhouder krijgt geld. De liquide middelen en het eigen vermogen van de bv dalen.

• **Stockdividend** : de aandeelhouder krijgt nieuwe aandelen. Er gaat geen geld uit de bv; een deel van de reserves wordt omgezet in aandelenkapitaal. Het eigen vermogen blijft gelijk, maar wordt over meer aandelen verdeeld.

Gewone en preferente aandelen

Houders van **preferente aandelen** krijgen eerst hun dividend, meestal een vast percentage van het nominale of het gestorte bedrag; de rest gaat naar de **gewone aandelen** . Bij **cumulatief** preferente aandelen wordt een overgeslagen preferent dividend in een later jaar eerst ingehaald. Preferente aandelen geven zekerheid, maar vaak minder stemrecht en geen deel in grote winsten.

Belasting op dividend (tarieven 2026)

Belasting	Tarief	Wie betaalt?
Dividendbelasting	15% van het bruto dividend	de bv houdt in en draagt af; voorheffing voor de ontvanger
Inkomstenbelasting box 2 (aanmerkelijk belang)	24,5% tot € 68.843, daarboven 31%	de aandeelhouder; de ingehouden dividendbelasting wordt verrekend

Aanmerkelijk belang: minstens 5% van de aandelen. Bron: Belastingdienst; Rendement, "Inkomensgrens lage tarief box 2 stijgt in 2026" (16 september 2025).

Bruto, netto en box 2

Het **bruto dividend** is het besloten dividend. De bv houdt 15% **dividendbelasting** in; de aandeelhouder ontvangt het **netto dividend** . Een aandeelhouder met een aanmerkelijk belang betaalt daarna inkomstenbelasting in box 2 over het bruto dividend, en verrekent de dividendbelasting die al is ingehouden. Is de aandeelhouder zelf een bv met minstens 5% van de aandelen, zoals het Groeifonds, dan geldt meestal de deelnemingsvrijstelling: geen vpb op het dividend en geen inhouding van dividendbelasting.

Wat als de 300 aandelen van het Groeifonds preferent waren?

	Allemaal gewoon	Fonds preferent (6%, cumulatief)
Totaal dividend over 2032	€ 96.000	€ 96.000
Eerst: preferent dividend	–	2 jaar × 300 × € 60 = € 36.000
Rest voor 900 gewone aandelen	€ 96.000 over 1.200 aandelen	€ 60.000
Per gewoon aandeel	€ 80	€ 66,67
Groeifonds ontvangt	€ 24.000	€ 36.000

Preferent dividend: 6% over het gestorte bedrag van € 1.000 per aandeel = € 60 per aandeel per jaar. Cumulatief: het preferente dividend over 2031, dat niet is uitgekeerd, wordt eerst ingehaald. Fictief.

Toepassen

Wat houdt Lina over van haar dividend?

Lina ontvangt € 36.000 bruto dividend (450 aandelen × € 80). Ze heeft verder geen box 2-inkomen. Bereken de dividendbelasting, het netto dividend, de box 2-belasting en wat ze uiteindelijk overhoudt.

Uitwerking

1. Dividendbelasting: 15% × € 36.000 = € 5.400. Netto dividend op haar rekening: € 30.600.
2. Box 2: 24,5% × € 36.000 = € 8.820 (onder € 68.843). Bijbetalen: € 8.820 - € 5.400 = € 3.420.
3. Uiteindelijk: € 36.000 - € 8.820 = € 27.180.

Antwoord

Lina krijgt € 30.600 netto op haar rekening en betaalt later nog € 3.420 bij. Ze houdt € 27.180 over: 75,5% van het bruto dividend.

Veelgemaakte fout

Dividendbelasting én box 2 volledig betalen. De dividendbelasting is een voorheffing: ze wordt met de box 2-belasting verrekend.

Denken dat stockdividend het eigen vermogen verhoogt. Het eigen vermogen blijft gelijk; alleen de samenstelling verandert.

Kernbegrippen

Cashdividend

Dividend in geld.

Stockdividend
Dividend in nieuwe aandelen; er gaat geen geld uit de onderneming.

Preferent aandeel
Aandeel dat eerst een vast dividend krijgt, vóór de gewone aandelen.

Cumulatief preferent
Een overgeslagen preferent dividend wordt in een later jaar eerst ingehaald.

Bruto dividend
Het dividend vóór inhouding van dividendbelasting.

Netto dividend
Bruto dividend min 15% dividendbelasting.

Dividendbelasting
15% die de bv inhoudt op het dividend; een voorheffing voor de ontvanger.

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Lina stelt een stockdividend van 5% voor (1 nieuw aandeel per 20 aandelen, nominaal € 50) in plaats van het cashdividend. Bereken de gevolgen voor het aantal aandelen, het aandelenkapitaal, de winstreserve en het eigen vermogen.

2. Leg uit waarom Mees liever cashdividend heeft. Bereken daarbij hoeveel nieuwe aandelen hij bij 5% stockdividend krijgt.

3. Gebruik de tabel over preferente aandelen. Bereken wat Lina, Mees en het fonds dan elk ontvangen.

4. Leg uit waarom het Groeifonds preferente aandelen wil, en wat dat betekent voor het risico van Lina en Mees.

5. Bereken voor Mees en voor het Groeifonds wat ze netto overhouden van het dividend uit het directievoorstel.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Wat is het verschil tussen cash- en stockdividend?

2. Wat is een cumulatief preferent aandeel?

3. Hoe hoog is de dividendbelasting, en wat is het?

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Een aandeelhouder krijgt € 4.000 bruto dividend. Bereken de dividendbelasting en het netto dividend.

5. Een bv heeft 10.000 preferente aandelen (5% over nominaal € 100) en 90.000 gewone aandelen. Er wordt € 230.000 dividend uitgekeerd. Bereken het dividend per gewoon aandeel.

6. Gebruik opdracht 5. Het jaar ervoor is geen dividend uitgekeerd; de preferente aandelen zijn cumulatief. Bereken het dividend per gewoon aandeel opnieuw.

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Een bv met 20.000 aandelen van nominaal € 10 geeft 10% stockdividend ten laste van de winstreserve. Wat gebeurt er met het aantal aandelen, het aandelenkapitaal, de winstreserve en het eigen vermogen?

8. Een aandeelhouder met een aanmerkelijk belang ontvangt € 90.000 bruto dividend en heeft verder geen box 2-inkomen. Bereken de box 2-belasting (2026), wat hij moet bijbetalen en wat hij overhoudt.

Les 8.4 — Winst is geen geld: cashflow

Leerdoel: Je legt het verschil uit tussen winst en cashflow en je verklaart waarom een winstgevende bv krap bij kas kan zitten.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

Mees ziet € 384.600 winst en snapt niet waarom Lina twijfelt over € 96.000 dividend. "Kijk naar de bank," zegt Lina: € 375.095, nauwelijks meer dan vorig jaar. En in mei moet ook nog € 115.400 vpb worden betaald. In deze les leer je het verschil tussen winst en cashflow, en waarom een winstgevende bv toch krap bij kas kan zitten.

Kerntheorie

Winst en cashflow

Winst (resultaat) is opbrengsten min kosten, volgens het periodetoerekeningsstelsel (thema 4). Daarin zitten kosten die geen uitgave zijn in dat jaar, zoals de **afschrijvingen** . De **cashflow** is het geld dat de bedrijfsvoering in een jaar oplevert. Vereenvoudigd:

cashflow = resultaat na belasting + afschrijvingen

De cashflow is wat de bv uit zichzelf aan geld vrijmaakt om te investeren, af te lossen of dividend uit te keren.

Van resultaat naar bank, Lina’s Bowls bv 2032 (bedragen in euro’s)

	Bedrag
Resultaat na belasting	384.600
+ Afschrijvingen (productielijn 180.000, overig 100.000)	280.000
= Cashflow	664.600
- Toename debiteuren (5.000 425.000)	- 420.000
- Toename voorraad (20.000 60.000)	- 40.000
+ Toename crediteuren (21.000 81.000)	+ 60.000
+ Toename te betalen vpb (28.405 115.400)	+ 86.995
= Geld uit bedrijfsactiviteiten	351.595
- Investering productielijn	- 1.800.000
+ Lening 1.000.000 en converteerbare obligaties 500.000	+ 1.500.000
- Aflossingen (hypotheek 18.000, onderhandse lening 19.000)	- 37.000
= Verandering bank (360.500 375.095)	+ 14.595

De supermarkt betaalt na dertig dagen. Overige posten zijn in 2032 gelijk gebleven. Over 2031 is geen dividend uitgekeerd. Fictief.

Waarom de bank iets anders laat zien

Ook de cashflow is nog niet gelijk aan de verandering van de bank. Dat komt door drie dingen (thema 4, les 4.5):

- **Werkkapitaal** : meer debiteuren en voorraad kosten geld; meer crediteuren en meer te betalen belasting leveren tijdelijk geld op.
- **Investeringen** : een uitgave nu, terwijl de kosten (afschrijving) over vele jaren komen.
- **Financiering** : nieuwe leningen erbij, aflossingen en dividend eraf.

Een bv die snel groeit, ziet vaak een hoge winst en tegelijk weinig geld: de groei gaat zitten in debiteuren en voorraad.

Toepassen

De cashflow van 2032

Bereken de cashflow van Lina’s Bowls over 2032, en leg uit waarom het geld uit de bedrijfsactiviteiten veel lager is.

Uitwerking

1. Cashflow: € 384.600 + € 280.000 = € 664.600.
2. Werkkapitaal: - € 420.000 - € 40.000 + € 60.000 + € 86.995 = - € 313.005.
3. Geld uit bedrijfsactiviteiten: € 664.600 - € 313.005 = € 351.595.

Antwoord

De cashflow is € 664.600, maar € 420.000 zit vast bij de supermarkt die na dertig dagen betaalt. Daar staat tegenover dat de vpb over 2032 pas in 2033 wordt betaald: in 2033 gaat er dus € 115.400 uit.

Veelgemaakte fout

Winst en cashflow gelijkstellen. Afschrijvingen zijn kosten zonder uitgave; ze tellen bij de cashflow op.

Denken dat afschrijven geld oplevert. Afschrijving zelf levert geen geld op; het geld komt uit de omzet. Afschrijving verlaagt alleen de winst, niet het geld.

Kernbegrippen

Cashflow
Het geld dat de bedrijfsvoering oplevert; vereenvoudigd: resultaat na belasting + afschrijvingen.

Werkkapitaal
Het geld dat vastzit in voorraad en debiteuren, min wat leveranciers en andere kortlopende schulden voorschieten.

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Noem uit de tabel twee voorbeelden van kosten zonder uitgave en twee van uitgaven zonder kosten.

2. De supermarkt wil voortaan na zestig dagen betalen. Schat het effect op de debiteuren eind 2032 en op de bank.

3. In 2033 moeten het dividend over 2032 (€ 96.000) en de vpb over 2032 (€ 115.400) worden betaald. Bereken wat er dan van het banksaldo eind 2032 over is, en vergelijk met het voorstel van Mees.

4. Leg uit wat de cashflow zegt over de mogelijkheid om de productielijn terug te verdienen.

5. Het Groeifonds zegt: "Een snelgroeiende bv kan failliet gaan met winst." Leg dit uit met de cijfers van 2032.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Hoe bereken je vereenvoudigd de cashflow?

2. Waarom tel je afschrijvingen op bij de winst om de cashflow te berekenen?

3. Noem drie oorzaken waardoor de verandering van de bank anders is dan de cashflow.

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Resultaat na belasting € 120.000, afschrijvingen € 45.000. Bereken de cashflow.

5. Gebruik opdracht 4. De debiteuren stijgen met € 30.000, de voorraad daalt met € 10.000 en de crediteuren stijgen met € 5.000. Bereken het geld uit de bedrijfsactiviteiten.

6. Gebruik opdracht 5. Er wordt € 200.000 geïnvesteerd, € 100.000 geleend en € 40.000 dividend uitgekeerd. Bereken de verandering van de bank.

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Een bv maakt verlies, maar de bank stijgt. Hoe kan dat?

8. Een webwinkel groeit hard: omzet van € 2 miljoen naar € 5 miljoen, met een winst van € 400.000. Leveranciers willen vooraf betaald worden; klanten betalen achteraf. Leg uit waarom de webwinkel geld moet lenen.

Les 8.5 — Afschrijvingssysteem en resultaat

Leerdoel: Je legt uit hoe het afschrijvingssysteem het resultaat en, via de belasting, de cashflow beïnvloedt.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

De accountant vraagt of Lina's Bowls bij de productielijn wel het juiste afschrijvingssysteem gebruikt. "Een machine verliest in de eerste jaren het meest aan waarde," zegt hij. Mees schrikt als hij het effect ziet: met een ander systeem is de winst van 2032 € 180.000 lager. "Dan is er minder te verdelen!" Lina vraagt zich af of er dan ook minder geld is. In deze les zie je hoe het afschrijvingssysteem het resultaat beïnvloedt, en wat het met de cashflow doet.

Kerntheorie

Afschrijvingssystemen (herhaling havo 4)

- **Lineair** : elk jaar hetzelfde bedrag: (aanschafprijs - restwaarde) / levensduur.
- **Vast percentage van de boekwaarde** : in de eerste jaren hoge, later lage afschrijvingen. Past bij een actief dat snel in waarde daalt of snel veroudert.
- **Naar gebruik** : per eenheid (bowl, kilometer, draaiuur). De afschrijving beweegt mee met de productie.

Het systeem verandert niets aan de totale afschrijving over de hele levensduur, alleen aan de verdeling over de jaren.

Drie afschrijvingssystemen voor de productielijn (aanschaf € 1.800.000, januari 2032)

Systeem	Berekening	Afschrijving 2032
Lineair	€ 1.800.000 / 10 jaar	€ 180.000
Vast percentage van de boekwaarde	20% × € 1.800.000	€ 360.000
Naar gebruik	€ 1.800.000 / 12.000.000 bowls = € 0,15 × 1.150.000	€ 172.500

Levensduur 10 jaar, restwaarde € 0; verwacht totaal gebruik 12.000.000 bowls. Bij 20% van de boekwaarde blijft na 10 jaar nog € 193.274 over; die wordt in het laatste jaar extra afgeschreven. Fictief.

Ander resultaat, andere cashflow?

Een hogere afschrijving verlaagt het resultaat vóór belasting. Omdat afschrijving geen uitgave is, verandert er in het geld alleen iets via de **vennootschapsbelasting** : bij een lager resultaat betaalt de bv minder vpb. Een snellere afschrijving levert dus een uitstel van belasting op, en daarmee een hogere cashflow in de eerste jaren. In de latere jaren is het andersom. Het resultaat wordt daardoor afhankelijk van een keuze van de onderneming: belangrijk om te weten als je de winst van twee bedrijven vergelijkt.

Effect op 2032 (bedragen in euro's)

	Lineair	20% boekwaarde	Naar gebruik
Resultaat vóór belasting	500.000	320.000	507.500
Vpb	115.400	68.960	117.335
Resultaat na belasting	384.600	251.040	390.165
Cashflow	664.600	711.040	662.665

Cashflow = resultaat na belasting + alle afschrijvingen. Overige afschrijvingen € 100.000 in alle gevallen. Fictief.

Toepassen

Afschrijven op de boekwaarde

Bereken de afschrijving op de productielijn in 2032 en 2033 met 20% van de boekwaarde, en het resultaat na belasting 2032 met dit systeem (resultaat vóór belasting lineair € 500.000).

Uitwerking

1. 2032: 20% × € 1.800.000 = € 360.000; boekwaarde € 1.440.000. 2033: 20% × € 1.440.000 = € 288.000.
2. Resultaat vóór belasting 2032: € 500.000 - (€ 360.000 - € 180.000) = € 320.000.
3. Vpb: € 38.000 + 25,8% × € 120.000 = € 68.960. Resultaat na belasting € 251.040.

Antwoord

De winst na belasting is € 133.560 lager, maar de cashflow € 46.440 hoger (€ 711.040): dat is precies de vpb die Lina's Bowls in 2032 minder betaalt (€ 115.400 - € 68.960).

Veelgemaakte fout

Denken dat een hogere afschrijving minder geld betekent. Het betekent minder winst; het geld verandert alleen via de belasting.

Het percentage over de aanschafprijs nemen in jaar 2. Bij een vast percentage van de boekwaarde neem je het percentage over de boekwaarde van het begin van het jaar.

Kernbegrippen

Lineair afschrijven
Elk jaar hetzelfde bedrag: (aanschafprijs - restwaarde) / levensduur.

Afschrijven op de boekwaarde
Elk jaar een vast percentage van de boekwaarde aan het begin van het jaar.

Afschrijven naar gebruik
Afschrijving per eenheid gebruik, zoals per bowl of per kilometer.

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Bereken de boekwaarde van de productielijn eind 2033 met de drie systemen. Bij naar gebruik: 1.150.000 bowls in 2032 en 1.250.000 in 2033.

2. Leg uit wat het voordeel is van afschrijven naar gebruik in een jaar met weinig productie.

3. Geef voor lineair en voor een vast percentage van de boekwaarde een argument waarom het bij de productielijn past.

4. Mees zegt: "Met 20% van de boekwaarde is er € 133.560 minder te verdelen, dus minder dividend." Beoordeel deze uitspraak.

5. Leg uit waarom je bij het vergelijken van de winst van twee bedrijven moet letten op het afschrijvingssysteem.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Noem drie afschrijvingssystemen.

2. Verandert het afschrijvingssysteem de totale afschrijving over de levensduur?

3. Hoe beïnvloedt een hogere afschrijving de cashflow?

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Een machine kost € 120.000, restwaarde € 20.000, levensduur 5 jaar. Bereken de lineaire afschrijving per jaar.

5. Gebruik dezelfde machine met 30% van de boekwaarde. Bereken de afschrijving in jaar 1 en 2.

6. Een vrachtwagen kost € 150.000 en gaat 600.000 km mee, restwaarde € 0. In jaar 1 rijdt hij 140.000 km. Bereken de afschrijving naar gebruik.

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Een bv met € 400.000 resultaat vóór belasting schakelt over van lineaire afschrijving (€ 60.000) naar degressief (€ 100.000). Bereken het effect op het resultaat na belasting en op de cashflow.

8. Twee bedrijven hebben dezelfde machines en dezelfde omzet. Bedrijf A schrijft lineair af, bedrijf B degressief. Welk bedrijf lijkt in het eerste jaar winstgevender, en is dat ook zo?

Les 8.6 — Waarderen: historisch, actueel of liquidatiewaarde

Leerdoel: Je legt uit hoe de waarderingsgrondslag (historische uitgaafprijs, actuele waarde, herwaardering zonder inhaalafschrijving, liquidatiewaarde) de balans en het resultaat beïnvloedt.

Eindtermen: 30

Waar gaat het om?

Begin 2033 zijn productielijnen 10% duurder geworden door hogere staalprijzen. De productielijn van Lina's Bowls staat op de balans voor € 1.620.000, maar een nieuwe kost nu € 1.980.000. De bank wil voor een extra lening juist weten wat de lijn oplevert als het misgaat: € 700.000. Drie bedragen voor dezelfde machine. In deze les leer je hoe de keuze van de waarderingsgrondslag de balans en het resultaat beïnvloedt.

Kerntheorie

Waarderingsgrondslagen

De **waarderingsgrondslag** bepaalt tegen welke waarde de activa op de balans staan. De grondslag beïnvloedt de balans (de hoogte van de activa en het eigen vermogen) en het resultaat (via de afschrijvingen).

Vier waarderingsgrondslagen

Grondslag	Wat is de waarde?	Wanneer gebruikt?
Historische uitgaafprijs	wat het actief ooit heeft gekost, min de afschrijvingen	de gewone waardering bij continuïteit
Actuele waarde	wat het nu zou kosten om hetzelfde actief te kopen (vervangingswaarde)	als prijzen sterk veranderen
Herwaardering zonder inhaalafschrijving	de boekwaarde wordt aangepast naar de actuele waarde; vorige jaren worden niet gecorrigeerd	bij de overstap naar actuele waarde
Liquidatiewaarde	wat het actief oplevert bij verkoop als de onderneming stopt	bij stoppen, faillissement of als zekerheid voor de bank

Herwaardering zonder inhaalafschrijving

Stijgt de actuele waarde, dan verhoog je de boekwaarde met hetzelfde percentage. De stijging is geen winst: ze komt in een **herwaarderingsreserve** bij het eigen vermogen. Vanaf dat moment schrijf je af over de nieuwe, hogere waarde, verdeeld over de resterende levensduur. De te lage afschrijving van de jaren ervoor wordt **niet** ingehaald: zonder inhaalafschrijving. Het resultaat daalt dus vanaf het jaar van de herwaardering.

De **liquidatiewaarde** is meestal veel lager: een gebruikte, op maat gemaakte lijn is voor anderen weinig waard. Bij **continuïteit** (de onderneming gaat door) gebruik je die waarde niet; bij discontinuïteit wel.

De productielijn op 1 januari 2033

	Bedrag
Aanschafprijs (januari 2032)	€ 1.800.000
Boekwaarde historisch (na 1 jaar lineair)	€ 1.620.000
Prijs van een nieuwe, gelijke lijn (januari 2033)	€ 1.980.000 (+10%)
Liquidatiewaarde (verkoop aan een andere fabrikant)	€ 700.000

Resterende levensduur 9 jaar, restwaarde € 0. Fictief.

Toepassen

De productielijn herwaarderen

Lina’s Bowls herwaardeert de lijn op 1 januari 2033 met 10% zonder inhaalafschrijving. Bereken de nieuwe boekwaarde, de herwaarderingsreserve en de afschrijving over 2033.

Uitwerking

1. Nieuwe boekwaarde: € 1.620.000 × 1,10 = € 1.782.000.
2. Herwaarderingsreserve: € 1.782.000 - € 1.620.000 = € 162.000 (eigen vermogen, geen winst).
3. Afschrijving 2033: € 1.782.000 / 9 = € 198.000 (was € 180.000).

Antwoord

De balans stijgt met € 162.000, het resultaat vóór belasting van 2033 daalt met € 18.000. De € 18.000 die in 2032 ‘te weinig’ is afgeschreven, wordt niet ingehaald.

Veelgemaakte fout

Een herwaardering als winst boeken. Ze gaat naar de herwaarderingsreserve, niet naar het resultaat.

Na een herwaardering over de hele levensduur afschrijven. Je verdeelt de nieuwe waarde over de resterende levensduur.

Kernbegrippen

Waarderingsgrondslag
De manier waarop de waarde van activa op de balans wordt bepaald.

Historische uitgaafprijs
Wat het actief ooit heeft gekost, min de afschrijvingen.

Actuele waarde
Wat het nu zou kosten om hetzelfde actief aan te schaffen (vervangingswaarde).

Herwaardering zonder inhaalafschrijving
De boekwaarde wordt verhoogd naar de actuele waarde; de afschrijvingen van vorige jaren worden niet aangepast.

Herwaarderingsreserve

Het deel van het eigen vermogen dat ontstaat door een herwaardering van activa.

Liquidatiewaarde

Wat een actief oplevert als de onderneming stopt en het wordt verkocht.

Verwerkingsopdracht

Werk de opdrachten uit in je schrift of in de invulvelden.

1. Geef de waarde van de productielijn op 1 januari 2033 volgens de historische uitgaafprijs, de actuele waarde en de liquidatiewaarde. Welke waarde gebruik je voor de jaarrekening, en welke de bank?

2. Leg uit wat er anders zou zijn mét inhaalafschrijving.

3. Bereken het effect van de herwaardering op het resultaat na belasting 2033 (tarief op de laatste euro's 25,8%) en op het eigen vermogen.

4. Leg uit waarom de liquidatiewaarde zo veel lager is, en waarom de bank juist die waarde wil weten.

5. Vergelijk de historische uitgaafprijs en de actuele waarde. Welke grondslag zou jij voor de productielijn kiezen? Motiveer.

Oefeningen

Brons: Kennis & Begrip

1. Noem vier waarderingsgrondslagen.

2. Waar komt een herwaardering op de balans?

3. Wanneer gebruik je de liquidatiewaarde?

Zilver: Toepassing & Rekenen

4. Een machine met een boekwaarde van € 400.000 wordt met 15% geherwaardeerd. Bereken de nieuwe boekwaarde en de herwaarderingsreserve.

5. Gebruik opdracht 4. De resterende levensduur is 4 jaar, restwaarde € 0. Bereken de afschrijving per jaar na de herwaardering en het verschil met daarvoor.

6. Grond is gekocht voor € 250.000 en is nu € 400.000 waard. Wat gebeurt er bij waardering tegen actuele waarde met de balans en het resultaat?

Goud: Analyse & Evaluatie — de uitdaging

7. Waarom kan de waardering tegen historische uitgaafprijs bij sterk stijgende prijzen een te positief beeld van de winst geven?

8. Een bank beoordeelt een kredietaanvraag. De balans toont machines van € 2 miljoen (actuele waarde), maar de liquidatiewaarde is € 600.000. Leg uit waarom de bank die tweede waarde gebruikt, en wat het betekent voor de solvabiliteit in het slechtste geval.

Rekenopdrachten

Reken met de begrippen en formules uit dit thema. Schrijf je berekening volledig uit: op het examen krijg je punten voor de berekening, niet alleen voor de uitkomst.

Basis

1. Een bv heeft een resultaat vóór belasting van € 260.000. Bereken de vennootschapsbelasting (19% tot € 200.000, 25,8% daarboven).

Antwoord (€): _____

2. Gebruik opdracht 1. Bereken het resultaat na belasting.

Antwoord (€): _____

3. Een bv keert € 120.000 dividend uit; er zijn 48.000 aandelen. Bereken het dividend per aandeel.

Antwoord (€): _____

4. Gebruik opdracht 3. Een belegger heeft 1.000 aandelen. Bereken het netto dividend na 15% dividendbelasting.

Antwoord (€): _____

5. Een bv heeft 5.000 preferente aandelen (6% over nominaal € 50) en 40.000 gewone aandelen. Het totale dividend is € 75.000. Bereken het dividend per gewoon aandeel.

Antwoord (€): _____

6. Een bv met 48.000 aandelen geeft 5% stockdividend. Hoeveel nieuwe aandelen komen er?

Antwoord (aandelen): _____

7. Resultaat na belasting € 180.000, afschrijvingen € 70.000. Bereken de cashflow.

Antwoord (€): _____

8. Een machine kost € 90.000, restwaarde € 10.000, levensduur 8 jaar. Bereken de lineaire afschrijving per jaar.

Antwoord (€): _____

9. Een gebouw met een boekwaarde van € 300.000 wordt met 12% geherwaardeerd. Bereken de toevoeging aan de herwaarderingsreserve.

Antwoord (€): _____

Examenniveau

10. Lina’s Bowls bv heeft over 2032 een resultaat vóór belasting van € 500.000. Bereken de vennootschapsbelasting.

Antwoord (€): _____

11. Lina ontvangt € 36.000 bruto dividend en heeft verder geen box 2-inkomen. Bereken wat ze uiteindelijk overhoudt na dividendbelasting en box 2 (24,5% tot € 68.843).

Antwoord (€): _____

12. Stel dat de 300 aandelen van het Groeifonds cumulatief preferent zijn (€ 60 per aandeel per jaar) en over 2031 niets is uitgekeerd. Over 2032 wordt € 96.000 uitgekeerd. Bereken het dividend per gewoon aandeel (900 aandelen), op twee decimalen.

Antwoord (€): _____

13. Het eigen vermogen van Lina’s Bowls is eind 2032 vóór verdeling € 1.165.695. Er wordt € 96.000 dividend uitgekeerd. Bereken het eigen vermogen na verdeling.

Antwoord (€): _____

14. Cashflow 2032 € 664.600. Debiteuren +€ 420.000, voorraad +€ 40.000, crediteuren +€ 60.000, te betalen vpb +€ 86.995. Bereken het geld uit de bedrijfsactiviteiten.

Antwoord (€): _____

15. Met lineaire afschrijving is het resultaat vóór belasting € 500.000. Met 20% van de boekwaarde op de productielijn is de afschrijving € 180.000 hoger. Bereken hoeveel vpb Lina’s Bowls dan minder betaalt.

Antwoord (€): _____

16. De productielijn (boekwaarde € 1.620.000, nog 9 jaar, restwaarde € 0) wordt met 10% geherwaardeerd zonder inhaalafschrijving. Bereken de afschrijving per jaar daarna.

Antwoord (€): _____

17. Bij het voorstel van Mees (€ 160 per aandeel) ontvangt Lina € 72.000 bruto dividend. Bereken haar box 2-belasting (24,5% tot € 68.843, 31% daarboven), op twee decimalen.

Antwoord (€): _____

Examenopgave: Fietsfabrikant Trap bv

8 vragen · 16 punten · ongeveer 51 minuten

Trap bv maakt elektrische bakfietsen. Oprichter Jan Visser heeft 8.000 van de 20.000 gewone aandelen; een investeringsmaatschappij heeft alle 5.000 preferente aandelen en de rest van de gewone aandelen. Directeur Esra Kaya bereidt de algemene vergadering over 2027 voor. Informatiebron 1 bevat gegevens over het resultaat, informatiebron 2 over de aandelen en informatiebron 3 over de balans.

Bedragen in euro's, tenzij anders gevraagd. Vennootschapsbelasting: 19% tot € 200.000, 25,8% daarboven.

Informatiebron 1

Resultaat Trap bv over 2027

	Gegeven
Resultaat vóór belasting (lineaire afschrijving)	€ 420.000
Afschrijvingen totaal	€ 150.000
waarvan nieuwe lasmachine (januari 2027)	€ 600.000 / 6 jaar = € 100.000
Alternatief voor de lasmachine	30% van de boekwaarde

Fictief.

Informatiebron 2

Aandelen en dividend

	Gegeven
Gewone aandelen	20.000, nominaal € 10
Preferente aandelen	5.000, nominaal € 100, 5% cumulatief
Dividend over 2026	niets uitgekeerd
Besluit dividend over 2027	€ 150.000 in totaal (cash)
Dividendbelasting	15%
Box 2	24,5% tot € 68.843, daarboven 31%

Fictief.

Informatiebron 3

Veranderingen op de balans in 2027

Post	Verandering
Debiteuren	+ € 90.000
Voorraad	+ € 60.000
Crediteuren	+ € 20.000
Grond: historische uitgaafprijs € 400.000, getaxeerd eind 2027	€ 520.000

Fictief.

Vraag 1 (2 punten)

Bereken de vennootschapsbelasting en het resultaat na belasting over 2027.

Vraag 2 (2 punten)

Bereken het dividend per gewoon aandeel over 2027.

Vraag 3 (2 punten)

Jan Visser heeft een aanmerkelijk belang en verder geen box 2-inkomen. Bereken het netto dividend dat hij ontvangt en het bedrag dat hij na box 2 uiteindelijk overhoudt.

Vraag 4 (2 punten)

Esra overweegt het dividend op de gewone aandelen als stockdividend uit te keren: 1 nieuw aandeel per 25 aandelen. Bereken het aantal nieuwe aandelen en leg uit wat er gebeurt met het aandelenkapitaal, de reserves en de liquide middelen, vergeleken met cashdividend.

Vraag 5 (2 punten)

Bereken de cashflow over 2027 en het geld uit de bedrijfsactiviteiten.

Vraag 6 (2 punten)

De investeringsmaatschappij vraagt waarom Trap bv met € 325.240 winst toch overweegt om het dividend in aandelen uit te keren. Leg met twee voorbeelden uit de bronnen uit waarom winst niet hetzelfde is als geld.

Vraag 7 (2 punten)

Bereken het resultaat na belasting en de cashflow over 2027 als Trap bv de lasmachine afschrijft met 30% van de boekwaarde. Leg het verschil in cashflow uit.

Vraag 8 (2 punten)

Trap bv gaat de grond waarderen tegen actuele waarde. Leg uit wat er gebeurt met de balans en met het resultaat over 2027.

Eindquiz

1. Resultaat vóór belasting € 300.000. Hoeveel vennootschapsbelasting (2026)?

A. € 77.400

B. € 38.000

C. € 57.000

D. € 63.800

2. Is dividend kosten voor de bv?

A. Alleen bij een nv

B. Alleen stockdividend

C. Nee, het wordt betaald uit het resultaat na belasting

D. Ja, het verlaagt de winst

3. Wie beslist over de resultaatverdeling van een bv?

A. De Belastingdienst

B. De ondernemingsraad

C. De algemene vergadering van aandeelhouders

D. De bank

4. Wat gebeurt er met het eigen vermogen bij reservering?

A. Het stijgt

B. Het daalt

C. Het blijft gelijk

D. Het wordt een schuld

5. € 96.000 dividend, 1.200 aandelen. Dividend per aandeel?

A. € 120

B. € 8

C. € 96

D. € 80

6. Wat is stockdividend?

A. Dividend op preferente aandelen

B. Dividend dat wordt ingehaald

C. Dividend in nieuwe aandelen

D. Dividend in geld

7. Wat gebeurt er bij stockdividend met het eigen vermogen?

A. Het stijgt

B. Het blijft gelijk

C. Het wordt verdubbeld

D. Het daalt

8. Wat betekent cumulatief preferent?

A. Overgeslagen preferent dividend wordt later eerst ingehaald

B. De aandelen hebben dubbel stemrecht

C. Het dividend stijgt elk jaar

D. Er wordt nooit dividend uitgekeerd

9. € 10.000 bruto dividend. Netto dividend na dividendbelasting?

A. € 7.550

B. € 10.000

C. € 9.500

D. € 8.500

10. Wat gebeurt er met de ingehouden dividendbelasting bij een aandeelhouder met een aanmerkelijk belang?

A. Ze wordt verrekend met de box 2-belasting

B. Niets: box 2 geldt niet voor dividend

C. Ze wordt terugbetaald aan de bv

D. Ze komt bovenop de box 2-belasting

11. Box 2 in 2026 over € 40.000 dividend (geen ander box 2-inkomen)?

A. € 11.200

B. € 9.800

C. € 12.400

D. € 6.000

12. Hoe bereken je vereenvoudigd de cashflow?

A. Resultaat na belasting - afschrijvingen

B. Omzet - kosten

C. Resultaat na belasting + afschrijvingen

D. Ontvangsten - dividend

13. Waardoor stijgt de bank minder dan de cashflow?

A. Een stijging van de crediteuren

B. Een nieuwe lening

C. Hogere afschrijvingen

D. Een sterke stijging van de debiteuren

14. Een bv schrijft in het eerste jaar degressief in plaats van lineair af. Wat gebeurt er in dat jaar?

A. Lagere winst, hogere cashflow door minder vpb

B. Niets: het systeem maakt niet uit

C. Lagere winst en lagere cashflow

D. Hogere winst, lagere cashflow

15. Een machine van € 100.000; 25% van de boekwaarde. Afschrijving in jaar 2?

A. € 20.000

B. € 18.750

C. € 25.000

D. € 12.500

16. Waar komt een herwaardering van een machine terecht?

A. In het resultaat als winst

B. In de omzet

C. In de herwaarderingsreserve

D. Bij de voorzieningen

17. Wat betekent herwaardering zonder inhaalafschrijving?

A. Er wordt niet meer afgeschreven

B. De boekwaarde blijft gelijk

C. De herwaardering wordt in één jaar afgeschreven

D. De afschrijvingen van vorige jaren worden niet aangepast

18. Wanneer gebruik je de liquidatiewaarde?

A. Als de onderneming stopt of failliet gaat

B. Alleen bij grond

C. Als de prijzen stijgen

D. Bij elke jaarrekening

Antwoordmodel

Voor de docent, of voor zelfcontrole: alle antwoorden bij dit werkboek.

Eindquiz — antwoordsleutel

1. D 2. C 3. C 4. A 5. D 6. C 7. B 8. A 9. D 10. A 11. B 12. C 13. D 14. A 15. B 16. C 17. D 18. A

Rekenopdrachten — antwoorden

1. 53.480 €

19% × € 200.000 + 25,8% × € 60.000 = € 38.000 + € 15.480 = € 53.480.

2. 206.520 €

€ 260.000 - € 53.480 = € 206.520.

3. 2,5 €

€ 120.000 / 48.000 = € 2,50.

4. 2.125 €

1.000 × € 2,50 = € 2.500 bruto; - 15% = € 2.125 netto.

5. 1,5 €

Preferent: 5.000 × € 3 = € 15.000. Gewoon: € 60.000 / 40.000 = € 1,50.

6. 2.400 aandelen

5% × 48.000 = 2.400.

7. 250.000 €

€ 180.000 + € 70.000 = € 250.000.

8. 10.000 €

(€ 90.000 - € 10.000) / 8 = € 10.000.

9. 36.000 €

12% × € 300.000 = € 36.000.

10. 115.400 €

€ 38.000 + 25,8% × € 300.000 = € 38.000 + € 77.400 = € 115.400.

11. 27.180 €

Box 2: 24,5% × € 36.000 = € 8.820 (de € 5.400 dividendbelasting wordt verrekend). Over: € 36.000 - € 8.820 = € 27.180.

12. 66,67 €

Preferent: 2 × 300 × € 60 = € 36.000. Gewoon: € 60.000 / 900 ~ € 66,67.

13. 1.069.695 €

€ 1.165.695 - € 96.000 = € 1.069.695.

14. 351.595 €

€ 664.600 - € 420.000 - € 40.000 + € 60.000 + € 86.995 = € 351.595.

15. 46.440 €

Vpb bij € 320.000: € 38.000 + 25,8% × € 120.000 = € 68.960. Was € 115.400. Verschil € 46.440.

16. 198.000 €

€ 1.620.000 × 1,10 = € 1.782.000; / 9 = € 198.000.

17. 17.845,21 €

24,5% × € 68.843 + 31% × € 3.157 = € 16.866,54 + € 978,67 = € 17.845,21. Daarvan is € 10.800 al als dividendbelasting ingehouden.

Examenopgave — antwoordmodel

Vraag 1 (2 p)

€ 38.000 + 25,8% × € 220.000 = € 38.000 + € 56.760 = € 94.760. Resultaat na belasting € 325.240.

- 1 p: juiste vpb in twee schijven
- 1 p: juist resultaat na belasting

Vraag 2 (2 p)

Preferent per jaar: 5.000 × 5% × € 100 = € 25.000; cumulatief over 2026 en 2027: € 50.000. Gewoon: (€ 150.000 - € 50.000) / 20.000 = € 5,00.

- 1 p: preferent dividend over twee jaar (cumulatief)
- 1 p: juist dividend per gewoon aandeel

Vraag 3 (2 p)

Bruto 8.000 × € 5 = € 40.000; dividendbelasting € 6.000; netto € 34.000. Box 2: 24,5% × € 40.000 = € 9.800; na verrekening bijbetalen € 3.800. Uiteindelijk € 30.200.

- 1 p: juist netto dividend
- 1 p: box 2 met verrekening van de dividendbelasting, juist eindbedrag

Vraag 4 (2 p)

20.000 / 25 = 800 nieuwe aandelen; aandelenkapitaal + 800 × € 10 = € 8.000, winstreserve - € 8.000; het eigen vermogen blijft gelijk. Bij cashdividend dalen de liquide middelen en het eigen vermogen met € 100.000; bij stockdividend blijft het geld in de bv.

- 1 p: 800 aandelen, aandelenkapitaal + € 8.000 ten laste van een reserve
- 1 p: geen geld uit de bv, eigen vermogen gelijk (tegenover cash: daling)

Vraag 5 (2 p)

Cashflow € 325.240 + € 150.000 = € 475.240. Bedrijfsactiviteiten: € 475.240 - € 90.000 - € 60.000 + € 20.000 = € 345.240.

- 1 p: juiste cashflow
- 1 p: juiste correctie voor het werkkapitaal

Vraag 6 (2 p)

Bijvoorbeeld: de lasmachine van € 600.000 is in 2027 helemaal betaald, terwijl er maar € 100.000 als kosten in de winst zit; en de debiteuren en voorraad zijn met € 150.000 gestegen: omzet waarvan het geld nog niet binnen is en inkopen die al zijn betaald.

- 1 p: investering: uitgave nu, kosten verdeeld
- 1 p: werkkapitaal: debiteuren en voorraad kosten geld

Vraag 7 (2 p)

Afschrijving 30% × € 600.000 = € 180.000, € 80.000 meer. Resultaat vóór belasting € 340.000; vpb €

38.000 + 25,8% × € 140.000 = € 74.120; na belasting € 265.880. Cashflow € 265.880 + € 230.000 = € 495.880: € 20.640 hoger, precies de lagere vpb.

- 1 p: juist resultaat na belasting
- 1 p: juiste cashflow met uitleg via de vpb

Vraag 8 (2 p)

De grond stijgt van € 400.000 naar € 520.000; de € 120.000 komt in de herwaarderingsreserve bij het eigen vermogen. Het resultaat verandert niet: een herwaardering is geen winst, en op grond wordt niet afgeschreven.

- 1 p: + € 120.000 grond en herwaarderingsreserve
- 1 p: resultaat verandert niet (geen winst, geen afschrijving op grond)

Verwerkingsopdrachten — modelantwoorden

Les 8.1

Verwerkingsopdracht

1. Verkoopresultaat keuken 2.100 × € 14,50 = € 30.450; bezettingsresultaat -€ 12.000; prijsresultaat constante kosten -€ 3.000. Samen € 15.450.

2. Resultaat vóór belasting € 500.000 - € 45.000 = € 455.000. Vpb: € 38.000 + 25,8% × € 255.000 = € 38.000 + € 65.790 = € 103.790. Na belasting € 351.210. De vpb daalt met € 11.610 (25,8% van € 45.000): het resultaat na belasting daalt maar met € 33.390.

3. Gemiddeld tarief 2032: € 115.400 / € 500.000 = 23,08%. Bij € 150.000: alleen 19%, gemiddeld 19%. Bij een hogere winst valt een groter deel in de tweede schijf, dus stijgt het gemiddelde tarief.

4. Een eenmanszaak of vof betaalt geen vpb; de eigenaren betalen inkomstenbelasting in box 1 over hun deel van de winst, met een tarief tot 49,5% in 2026, maar met ondernemersaftrek en mkb-winstvrijstelling. Bij een bv is het 19% of 25,8% vpb, plus box 2 over het dividend.

5. Het fonds heeft 300 / 1.200 = 25% van de aandelen, dus economisch 25% × € 384.600 = € 96.150. Rendement op de inbreng: € 96.150 / € 300.000 × 100% ~ 32,1%, ongeacht of het wordt uitgekeerd of gereserveerd.

Les 8.2

Verwerkingsopdracht

1. Mees: 1.200 × € 160 = € 192.000 (50%); Lina: 1.200 × € 40 = € 48.000 (12,5%); directie € 96.000 (25%).

2. Na het voorstel van Mees: € 1.165.695 - € 192.000 = € 973.695. Na het voorstel van Lina: € 1.165.695 - € 48.000 = € 1.117.695.

3. Intrinsieke waarde per aandeel na het directievoorstel: € 1.069.695 / 1.200 ~ € 891,41. Bij de instap in april 2031 was dat € 550.

4. Voor Mees: de aandeelhouders kregen over 2031 niets; een hoger dividend beloont het risico; Mees heeft het geld nodig. Tegen: € 192.000 is veel geld dat de bv verlaat terwijl de supermarkt pas na 30 dagen betaalt en de lening moet worden afgelost; het eigen vermogen groeit minder, wat bij de bank en de beursgang telt.

5. Advies, bijvoorbeeld: het directievoorstel van € 80. Het geeft alle aandeelhouders een behoorlijke vergoeding (het fonds € 24.000, 8% op zijn inbreng), houdt 75% in de bv voor aflossing en werkkapitaal, en past bij de uitkeringstoets. Voorwaarde: de liquiditeitsbegroting 2033 laat zien dat € 96.000 kan worden betaald.

Les 8.3

Verwerkingsopdracht

1. Stockdividend 5%: 1.200 × 5% = 60 nieuwe aandelen; aandelenkapitaal + 60 × € 50 = € 3.000, winstreserve - € 3.000. Eigen vermogen gelijk (€ 1.165.695 vóór verdeling), maar over 1.260 aandelen. Er gaat geen geld uit de

bv.

2. Mees: 450 × 5% = 22,5, dus 22 aandelen (plus een afrekening van het halve aandeel). Bij een intrinsieke waarde van ongeveer € 925 (€ 1.165.695 / 1.260) zijn die 22 aandelen ongeveer € 20.350 waard, maar hij kan ze niet makkelijk verkopen: het zijn aandelen in een bv. Hij heeft geld nodig voor zijn hypotheek, dus hij heeft liever cash.

3. Preferent: eerst 2 × 300 × € 60 = € 36.000; rest € 60.000 over 900 gewone aandelen = € 66,67. Lina en Mees elk 450 / 900 × € 60.000 = € 30.000 (in plaats van € 36.000). Het fonds € 36.000 (in plaats van € 24.000).

4. Het fonds wil zekerheid: eerst € 60 per aandeel, ook in een slecht jaar wordt het ingehaald (cumulatief). Lina en Mees dragen dan meer risico: zij krijgen pas iets als het fonds is betaald. In een heel goed jaar krijgen de gewone aandelen wel de hele rest.

5. Mees: bruto € 36.000; dividendbelasting € 5.400; netto € 30.600; box 2 € 8.820, bijbetalen € 3.420; over € 27.180. Groeifonds: bruto € 24.000; als de deelnemingsvrijstelling geldt, geen dividendbelasting en geen vpb: het fonds houdt € 24.000 over.

Les 8.4

Verwerkingsopdracht

1. Kosten zonder uitgave: afschrijvingen (€ 280.000) en de vpb over 2032 die nog niet is betaald. Uitgaven zonder kosten: de investering in de productielijn (€ 1.800.000) en de aflossingen (€ 37.000).

2. Bij 60 dagen: debiteuren ongeveer 2 × € 420.000 = € 840.000 (afgerond). Toename € 835.000 in plaats van € 420.000: € 415.000 minder geld. De bank zou dan € 375.095 - € 415.000 = -€ 39.905 zijn: rood.

3. Na het dividend en de vpb in 2033: € 375.095 - € 96.000 - € 115.400 = € 163.695, nog zonder de geldstromen van 2033 zelf. Het dividend is betaalbaar, maar de buffer wordt kleiner; het voorstel van Mees (€ 192.000) zou de bank tot € 67.695 terugbrengen.

4. De cashflow (€ 664.600) is wat de bv in 2032 aan geld heeft verdiend; daaruit kan ze aflossen, investeren of dividend betalen. Bij de productielijn (€ 1.800.000) duurt het met deze cashflow ongeveer 2,7 jaar om de investering terug te verdienen (als alle cashflow daarvoor wordt gebruikt).

5. Ja: in 2032 stond er € 425.000 uit bij klanten, vooral de supermarkt. Als de supermarkt later betaalt of niet betaalt, heeft Lina’s Bowls een probleem, terwijl de winst er goed uitziet. Groei vraagt werkkapitaal. Daarom kijkt het Groeifonds naar winst én cashflow én het geld uit de bedrijfsactiviteiten.

Les 8.5

Verwerkingsopdracht

1. Lineair: € 1.800.000 - 2 × € 180.000 = € 1.440.000. 20% boekwaarde: € 1.800.000 × 0,8 × 0,8 = € 1.152.000. Naar gebruik met 1.150.000 en 1.250.000 bowls: € 1.800.000 - 2.400.000 × € 0,15 = € 1.440.000.

2. Bij naar gebruik: (1.250.000 × € 0,15 = € 187.500) in 2033. In een jaar met weinig productie (bijvoorbeeld 900.000 bowls) is de afschrijving € 135.000: lager, zodat de kostprijs per bowl gelijk blijft (€ 0,15). Bij lineair blijft de afschrijving € 180.000, wat in een slecht jaar het verlies vergroot.

3. Vast percentage: de lijn is technisch snel verouderd en verliest in de eerste jaren veel waarde; het resultaat is dan voorzichtiger, en de bv betaalt eerst minder vpb. Lineair: de lijn wordt jaren gelijkmatig gebruikt; het resultaat schommelt minder door afschrijving.

4. Mees heeft gedeeltelijk gelijk: het resultaat na belasting is € 133.560 lager, en dividend komt uit de winst. Maar er is niet minder geld: de cashflow is zelfs € 46.440 hoger door de lagere vpb. Het kan voor de AVA wel minder ruimte geven als de statuten een percentage van de winst noemen.

5. Het resultaat hangt af van keuzes zoals het afschrijvingssysteem. Bedrijf A kan een hogere winst laten zien door lineair af te schrijven, terwijl bedrijf B met dezelfde machines degressief afschrijft. Vergelijk daarom ook de cashflow of het resultaat vóór afschrijving (EBITDA), en lees in de toelichting welk systeem is gebruikt.

Les 8.6

Verwerkingsopdracht

1. Historisch: € 1.620.000. Actueel na herwaardering: € 1.782.000. Liquidatiewaarde: € 700.000. Voor de jaarrekening bij continuïteit: historisch of actueel. Voor de bank als zekerheid bij een faillissement: € 700.000.

2. Met inhaalafschrijving herwaardeer je de aanschafwaarde: 10% × € 1.800.000 = € 180.000 in de herwaarderingsreserve, en haal je de € 18.000 die over 2032 te weinig is afgeschreven alsnog in, ten laste van het resultaat of van de herwaarderingsreserve. De boekwaarde wordt in beide gevallen € 1.782.000. Zonder inhaalafschrijving komt alleen de stijging van de boekwaarde (€ 162.000) in de herwaarderingsreserve en wordt 2032 niet gecorrigeerd.

3. Na belasting: € 18.000 minder resultaat vóór belasting; bij het tarief van 25,8% is de vpb € 4.644 lager en het resultaat na belasting € 13.356 lager. Het eigen vermogen is wel € 162.000 hoger door de herwaarderingsreserve.

4. Liquidatiewaarde: als Lina's Bowls stopt, moet de lijn worden verkocht aan een fabrikant die er weinig voor wil betalen (op maat gemaakt, demontage, transport). De bank denkt bij een lening na over het slechtste geval; zij leent hoogstens een deel van € 700.000 op zekerheid van de lijn.

5. Historische uitgaafprijs: objectief en controleerbaar, maar bij stijgende prijzen geeft het een te lage waarde en een te hoge winst (de afschrijving is te laag om de lijn later te vervangen). Actuele waarde: geeft een beter beeld en houdt rekening met de vervanging, maar is minder objectief (wie bepaalt de waarde?). Voor het Groeifonds en een beursgang is een realistisch beeld belangrijk, dus actuele waarde, mits goed onderbouwd door een taxatie.

Oefeningen — modelantwoorden

Les 8.1

1. Wat zijn de tarieven van de vennootschapsbelasting in 2026?

19% tot en met € 200.000 en 25,8% daarboven.

2. Waarom wordt de winst van een bv soms 'twee keer belast'?

De bv betaalt vennootschapsbelasting over de winst, en een aandeelhouder met een aanmerkelijk belang betaalt daarna box 2-belasting over het dividend.

3. Is dividend kosten voor de bv?

Nee. Dividend wordt betaald uit het resultaat na belasting; het verlaagt de winst niet.

4. Een bv heeft een resultaat vóór belasting van € 180.000. Bereken de vpb en het resultaat na belasting.

19% × € 180.000 = € 34.200; na belasting € 145.800.

5. Een bv heeft een resultaat vóór belasting van € 650.000. Bereken de vpb en het resultaat na belasting.

€ 38.000 + 25,8% × € 450.000 = € 38.000 + € 116.100 = € 154.100; na belasting € 495.900.

6. Gebruik opdracht 5. Bereken het gemiddelde vpb-tarief.

€ 154.100 / € 650.000 × 100% ~ 23,7%.

7. Een bv met € 300.000 resultaat vóór belasting kan nog € 20.000 extra kosten maken in hetzelfde jaar. Hoeveel daalt het resultaat na belasting?

De extra kosten vallen in de tweede schijf: vpb daalt met 25,8% × € 20.000 = € 5.160. Resultaat na belasting daalt met € 14.840.

8. Een bv verwacht in jaar 1 € 100.000 en in jaar 2 € 300.000 resultaat vóór belasting. Ze kan een investering zo plannen dat € 50.000 kosten in jaar 2 vallen in plaats van jaar 1. Bereken het effect op de totale vpb en leg uit.

Kosten in jaar 1: jaar 1 € 50.000 × 19% = € 9.500; jaar 2 € 38.000 + 25,8% × € 100.000 = € 63.800; samen € 73.300. Kosten in jaar 2: jaar 1 € 19.000; jaar 2 € 250.000: € 38.000 + 25,8% × € 50.000 = € 50.900; samen €

69.900. Kosten in jaar 2 besparen € 3.400, omdat ze dan de winst in de hoge schijf verlagen.

Les 8.2

1. Wie beslist over de resultaatverdeling van een bv?

De algemene vergadering van aandeelhouders, op voorstel van het bestuur.

2. Wat is het verschil tussen reserveren en uitkeren?

Bij reserveren blijft de winst in de bv (winstreserve, eigen vermogen stijgt); bij uitkeren krijgen de aandeelhouders dividend.

3. Wat is de uitkeringstoets bij een bv?

Het bestuur mag alleen een uitkering goedkeuren als de bv daarna haar schulden kan blijven betalen; anders zijn de bestuurders aansprakelijk.

4. Resultaat na belasting € 240.000; 40% wordt uitgekeerd; 30.000 aandelen. Bereken het dividend per aandeel.

40% × € 240.000 = € 96.000; per aandeel € 3,20.

5. Gebruik opdracht 4. Het eigen vermogen vóór verdeling is € 1.200.000. Bereken het eigen vermogen na verdeling en de intrinsieke waarde per aandeel.

€ 1.200.000 - € 96.000 = € 1.104.000; per aandeel € 36,80.

6. Een bv keert € 2,50 per aandeel uit op 80.000 aandelen. Het resultaat na belasting is € 500.000. Bereken het uitkeringspercentage en de reservering.

Dividend € 200.000; uitkeringspercentage 40%; reservering € 300.000.

7. Een bv heeft € 50.000 op de bank en € 400.000 winst. De AVA wil € 150.000 dividend uitkeren. Beoordeel dit.

Er is winst genoeg, maar te weinig geld: € 150.000 uitkeren met € 50.000 op de bank kan alleen met een lening of door geld uit de bedrijfsvoering te halen. Volgens de uitkeringstoets mag het bestuur dit alleen goedkeuren als de bv daarna haar schulden kan blijven betalen. Advies: minder of later uitkeren.

8. Een beursgenoteerde nv keert al jaren een stabiel dividend uit, ook in slechte jaren. Leg uit waarom, en wat het risico is.

Beleggers waarderen een voorspelbaar dividend; een verlaging wordt gezien als slecht nieuws en kan de koers laten dalen. Risico: in slechte jaren wordt dividend betaald uit reserves of met geleend geld, wat de solvabiliteit en liquiditeit verzwakt.

Les 8.3

1. Wat is het verschil tussen cash- en stockdividend?

Bij cashdividend krijgt de aandeelhouder geld; bij stockdividend nieuwe aandelen, er gaat geen geld uit de bv.

2. Wat is een cumulatief preferent aandeel?

Een aandeel dat eerst een vast dividend krijgt; als dat in een jaar niet is betaald, wordt het later eerst ingehaald.

3. Hoe hoog is de dividendbelasting, en wat is het?

15% van het bruto dividend; de bv houdt het in en draagt het af. Het is een voorheffing op de inkomstenbelasting of vpb van de ontvanger.

4. Een aandeelhouder krijgt € 4.000 bruto dividend. Bereken de dividendbelasting en het netto dividend.

15% × € 4.000 = € 600; netto € 3.400.

5. Een bv heeft 10.000 preferente aandelen (5% over nominaal € 100) en 90.000 gewone aandelen. Er

wordt € 230.000 dividend uitgekeerd. Bereken het dividend per gewoon aandeel.

Preferent: 10.000 × € 5 = € 50.000. Gewoon: € 180.000 / 90.000 = € 2.

6. Gebruik opdracht 5. Het jaar ervoor is geen dividend uitgekeerd; de preferente aandelen zijn cumulatief. Bereken het dividend per gewoon aandeel opnieuw.

Preferent: 2 × € 50.000 = € 100.000. Gewoon: € 130.000 / 90.000 ~ € 1,44.

7. Een bv met 20.000 aandelen van nominaal € 10 geeft 10% stockdividend ten laste van de winstreserve. Wat gebeurt er met het aantal aandelen, het aandelenkapitaal, de winstreserve en het eigen vermogen?

2.000 nieuwe aandelen; aandelenkapitaal + € 20.000; winstreserve - € 20.000; eigen vermogen gelijk. Het eigen vermogen wordt over 22.000 aandelen verdeeld.

8. Een aandeelhouder met een aanmerkelijk belang ontvangt € 90.000 bruto dividend en heeft verder geen box 2-inkomen. Bereken de box 2-belasting (2026), wat hij moet bijbetalen en wat hij overhoudt.

Box 2: 24,5% × € 68.843 + 31% × € 21.157 = € 16.866,54 + € 6.558,67 = € 23.425,21. Dividendbelasting al ingehouden: € 13.500. Bijbetalen € 9.925,21. Over: € 90.000 - € 23.425,21 = € 66.574,79.

Les 8.4

1. Hoe bereken je vereenvoudigd de cashflow?

Resultaat na belasting + afschrijvingen.

2. Waarom tel je afschrijvingen op bij de winst om de cashflow te berekenen?

Afschrijvingen zijn kosten zonder uitgave: de winst is erdoor verlaagd, maar er ging geen geld uit.

3. Noem drie oorzaken waardoor de verandering van de bank anders is dan de cashflow.

Veranderingen in werkkapitaal (debiteuren, voorraad, crediteuren), investeringen en financiering (leningen, aflossingen, dividend).

4. Resultaat na belasting € 120.000, afschrijvingen € 45.000. Bereken de cashflow.

€ 165.000.

5. Gebruik opdracht 4. De debiteuren stijgen met € 30.000, de voorraad daalt met € 10.000 en de crediteuren stijgen met € 5.000. Bereken het geld uit de bedrijfsactiviteiten.

€ 165.000 - € 30.000 + € 10.000 + € 5.000 = € 150.000.

6. Gebruik opdracht 5. Er wordt € 200.000 geïnvesteerd, € 100.000 geleend en € 40.000 dividend uitgekeerd. Bereken de verandering van de bank.

€ 150.000 - € 200.000 + € 100.000 - € 40.000 = € 10.000.

7. Een bv maakt verlies, maar de bank stijgt. Hoe kan dat?

Bijvoorbeeld: hoge afschrijvingen (kosten zonder uitgave), minder debiteuren of voorraad, een nieuwe lening of aandelenemissie, of verkoop van een bezitting.

8. Een webwinkel groeit hard: omzet van € 2 miljoen naar € 5 miljoen, met een winst van € 400.000. Leveranciers willen vooraf betaald worden; klanten betalen achteraf. Leg uit waarom de webwinkel geld moet lenen.

Groei vraagt werkkapitaal: de voorraad moet vooraf worden betaald, terwijl het geld van klanten later binnenkomt. Hoe sneller de groei, hoe meer geld vastzit in voorraad en debiteuren. De winst van € 400.000 komt maar langzaam als geld binnen, dus is extra financiering nodig.

Les 8.5

1. Noem drie afschrijvingssystemen.

Lineair, een vast percentage van de boekwaarde en naar gebruik.

2. Verandert het afschrijvingssysteem de totale afschrijving over de levensduur?

Nee, alleen de verdeling over de jaren.

3. Hoe beïnvloedt een hogere afschrijving de cashflow?

Alleen via de belasting: de winst daalt, dus de vpb daalt, en de cashflow stijgt met de bespaarde vpb.

4. Een machine kost € 120.000, restwaarde € 20.000, levensduur 5 jaar. Bereken de lineaire afschrijving per jaar.

(€ 120.000 - € 20.000) / 5 = € 20.000.

5. Gebruik dezelfde machine met 30% van de boekwaarde. Bereken de afschrijving in jaar 1 en 2.

Jaar 1: € 36.000; boekwaarde € 84.000. Jaar 2: € 25.200.

6. Een vrachtwagen kost € 150.000 en gaat 600.000 km mee, restwaarde € 0. In jaar 1 rijdt hij 140.000 km. Bereken de afschrijving naar gebruik.

€ 150.000 / 600.000 = € 0,25 per km; × 140.000 = € 35.000.

7. Een bv met € 400.000 resultaat vóór belasting schakelt over van lineaire afschrijving (€ 60.000) naar degressief (€ 100.000). Bereken het effect op het resultaat na belasting en op de cashflow.

Resultaat vóór belasting € 360.000. Vpb van € 38.000 + 25,8% × € 200.000 = € 89.600 naar € 38.000 + 25,8% × € 160.000 = € 79.280: € 10.320 minder. Resultaat na belasting daalt € 29.680; cashflow stijgt € 10.320.

8. Twee bedrijven hebben dezelfde machines en dezelfde omzet. Bedrijf A schrijft lineair af, bedrijf B degressief. Welk bedrijf lijkt in het eerste jaar winstgevender, en is dat ook zo?

A laat een hogere winst zien, omdat B in het eerste jaar meer afschrijft. Economisch zijn ze gelijk: de machines verliezen niet sneller in waarde door de boekhouding. B heeft zelfs een iets hogere cashflow (minder vpb). Bij vergelijken moet je naar de cashflow of EBITDA en naar de toelichting kijken.

Les 8.6

1. Noem vier waarderingsgrondslagen.

Historische uitgaafprijs, actuele waarde, herwaardering zonder inhaalafschrijving en liquidatiewaarde.

2. Waar komt een herwaardering op de balans?

In de herwaarderingsreserve, bij het eigen vermogen.

3. Wanneer gebruik je de liquidatiewaarde?

Als de onderneming stopt of failliet gaat (discontinuïteit), of als de bank wil weten wat een bezitting als zekerheid waard is.

4. Een machine met een boekwaarde van € 400.000 wordt met 15% geherwaardeerd. Bereken de nieuwe boekwaarde en de herwaarderingsreserve.

€ 460.000; herwaarderingsreserve € 60.000.

5. Gebruik opdracht 4. De resterende levensduur is 4 jaar, restwaarde € 0. Bereken de afschrijving per jaar na de herwaardering en het verschil met daarvoor.

€ 460.000 / 4 = € 115.000; was € 100.000. € 15.000 meer per jaar.

6. Grond is gekocht voor € 250.000 en is nu € 400.000 waard. Wat gebeurt er bij waardering tegen actuele waarde met de balans en het resultaat?

Grond + € 150.000, herwaarderingsreserve + € 150.000. Het resultaat verandert niet: op grond wordt niet afgeschreven, en een herwaardering is geen winst.

7. Waarom kan de waardering tegen historische uitgaafprijs bij sterk stijgende prijzen een te positief

beeld van de winst geven?

De afschrijving is gebaseerd op de oude, lagere prijs. Die is te laag om het actief later tegen de hogere prijs te vervangen. De winst lijkt hoger dan wat de onderneming kan uitkeren zonder in te teren op haar vermogen.

8. Een bank beoordeelt een kredietaanvraag. De balans toont machines van € 2 miljoen (actuele waarde), maar de liquidatiewaarde is € 600.000. Leg uit waarom de bank die tweede waarde gebruikt, en wat het betekent voor de solvabiliteit in het slechtste geval.

De bank wil weten wat ze terugkrijgt als de onderneming failliet gaat; dan wordt er verkocht tegen liquidatiewaarde. In dat geval is het eigen vermogen € 1,4 miljoen lager dan op de balans; de solvabiliteit is veel slechter dan ze lijkt. De bank verstrekt daarom minder krediet of vraagt extra zekerheden.